

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КІЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

**Відділення управління, адміністрування та філології
Циклова комісія соціальних дисциплін**

СИЛАБУС (SYLLABUS) КУЛЬТУРОЛОГІЯ

1. Інформація про викладача

Викладач	Павлюк Людмила Дмитрівна
Посада	Викладач суспільних дисциплін
E-mail	ludmila.pavluk13@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВСП « ВТЕФК ДТЕУ». Інформація доступна за посиланням: ludmila.pavluk13@gmail.com

2. Опис навчальної дисципліни

Освітньо-кваліфікаційний рівень	молодший спеціаліст /фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Загальна характеристика	Кількість годин –90 Кількість кредитів – 3,0 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 48/42 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: залік Семестр: 2. Форма навчання: очна
Пререквізити	Вивчення дисципліни базується на знаннях з таких дисциплін, як: історія України, всесвітня історія.
Анотація	Навчальна дисципліна «Культурологія» одна із основних дисциплін підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», «фаховий молодший бакалавр». Навчальний курс спрямований на формування знань про предмет культурології, категорії культурології, уявлень про культуру як специфічний та унікальний феномен людства. Розгляд культури в розвитку, єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій в ній. Оволодіння основними термінами і поняттями культурології, на рівні відтворення, тлумачення та використання в повсякденному житті; осмислення загальнотеоретичних зasad культурології; розкриття змісту основних сучасних концепцій виникнення та розвитку культури; з'ясування сутності соціокультурної динаміки, модернізаційних та постмодернізаційних процесів в сучасній культурі; розкриття сутності, характерних рис та динаміки розвитку української культури; набуття навичок та вмінь застосування знань з культурології для визначення ліній особистісної поведінки в ситуації розмаїття культур та аналізу тенденцій взаємовпливу різних культур в сучасному світі.
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп’ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google

Методи навчання	Основними методами навчання є: Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є дослідницька робота студентів на основі яких підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Самостійна робота студентів - у відповідності до Положення про його організацію та контроль у ВТЕК КНТЕУ.
Завдання	Основними завданнями курсу є: - Здатність творчо мислити, вміння доводити та відстоювати власну думку; - Знати основні терміни та поняття культурології; сутність, складові елементи та функції моралі, культури, мистецтва; - Знати методологічні засади культурологічного аналізу; рівні, напрямки і процеси соціокультурної динаміки та розвитку сучасної цивілізації; - Знати зміст основних культурологічних концепцій, антропогенезу та процесу соціалізації;
Результати навчання (компетентності)	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності: загальні: ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Культурологія» є: ПРН 3. Пояснювати соціально-економічні явища та суспільно-економічні процеси у сфері обслуговування/ Explain socio-economic phenomena and socio-economic processes in the field of services. ПРН 4. Демонструвати навички володіння державною та іноземною мовами у сфері професійної діяльності та міжособистісних комунікацій/ Demonstrate the knowledge of state and foreign languages in the field of professional activity and interpersonal communication.. ПРН 5. Застосовувати принципи соціальної відповідальності та громадської свідомості під час виконання професійних обов'язків/ Apply the principles of social responsibility and public awareness in the performance of professional duties.

Критерії оцінювання навчальних досягнень	«Відмінно» - Студент вільно і творчо володіє матеріалом, знає основні поняття культурології, закономірності культурного процесу, основні етапи розвитку світової та української культури, розуміє суть культури як специфічного феномену людства та її значення у житті суспільства, аргументовано висловлює свої думки. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, працює над збагаченням власної культури, виявляє творчий підхід до виконання самостійної роботи. Виконав 100% обсягу самостійної роботи «Добре» - Студент добре володіє навчальним матеріалом, орієнтується у особливостях культурних епох, стилів, знає види та жанри мистецтва, видатних представників. Виконав 80% обсягу самостійної роботи. Має незначні ускладнення при відповіді, потребує незначної допомоги викладача, допускає незначні помилки, неточну аргументацію. «Задовільно» - Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, з допомогою викладача наводить приклади, розуміє основні категорії культури. Знає основні етапи розвитку світової та української культури, але робить багато помилок, знає більшу частину вивченого матеріалу, виконав не менше 60 - 70% обсягу самостійної роботи. «Незадовільно» - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, спроможний відповісти правильно лише на окремі питання, не володіє практичними навичками дисципліни. Знає лише окремі культурні явища, виконав менше 40 - 50% обсягу самостійної роботи.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва розділів, тем програми	Кількість годин			СРС (Опрацювання матеріалу)
	Всього	Аудиторних	Семінарських	
<i>Розділ I. Теоретичні аспекти культурології.</i>				
<u>Тема 1. Поняття, структура та функції культури. Культура і цивілізація.</u>	6	4	-	4
Разом :	6	4	-	2
<i>Розділ II. Теоретичні аспекти культурології.</i>				
<u>Тема 2. Культура Стародавнього Сходу.</u>	10	8	2	-
<u>Тема 3. Культура Античності. Культура Стародавньої Греції.</u>	8	2	2	4
<u>Тема 4. Культура Середньовіччя. Культура Візантії.</u>	20	2	2	16
<u>Тема 5. Культура епохи Відродження та Просвітництва.</u>	16	2	2	12
<u>Тема 6. Європейська культура XIX – XX ст.</u>	8	2	2	4
Разом :	62	16	10	36
<i>Розділ III. Основні етапи розвитку культури України.</i>				
<u>Тема 7. Культура Київської Русі.</u>	8	2	2	4
<u>Тема 8. Українська культура XIV – XVII ст.</u>	6	4	2	-
<u>Тема 9. Українська культура першої половини XIX ст.</u>	2	2	-	-
<u>Тема 10. Українська культура ХХ століття.</u>	6	4	2	-
Разом :	22	12	6	4
Всього :	90	32	16	42

4. Перелік навчальних робіт	
Теми дисциплін та види робіт	
Лекції	Семінарськ заняття
<u>Розділ I. Теоретичні аспекти культурології.</u>	
Заняття №1 Лекція №1 Тема: 1.1. Поняття, структура та функції культури. Культура і цивілізація. 1.Предмет культурології як науки про культуру. 2.Суть і сутність культури. Види і форми культури. 3.Функції культури 4.Культура і цивілізація. Література: П-2 с. 5 – 43; П-3 с.10 – 15. Заняття №2 Лекція № 2. Тема: 1.3. Походження та головні етапи розвитку культури. Первісна культура. План. 1.Походження і головні етапи розвитку культури. 2.Первісна епоха та її місце в історії людства. 3.Розвиток матеріальної культури та еволюції мистецтва у палеоліті, мезоліті, неоліті. 4.Найдавніші релігійні вірування. Література: П-3 с.16 – 39.	
<u>Розділ II.Основні етапи розвитку світової культури.</u>	
Заняття № 3 Лекція №3 Тема: 2.1 Культура Стародавнього Сходу. 1.Стародавні цивілізації IV-III тисячоліття до н.е. на територіях Передньої Азії: Шумер, Вавилон, Ассирія, Єгипет. 2.Культура Стародавнього Єгипту. Особливості світосприймання стародавніх єгиптян: міфологія, архітектура, мистецтво. Література:П-3 с.40 – 47. Заняття № 4 Лекція №4 Тема 2.2. Індійська культура. 1.Культура Хараппи та "Рігведи" 2.Мистецтво Індії: його джерела і специфіка. Література: П-3 с.48 – 56 Заняття № 5 Лекція №5 Тема 2.3. Культура Стародавнього Китаю. 1.Періодизація культури та своєрідність мистецтва Китаю. 2.Розвиток літератури та науки. 3. Особливості архітектури Китаю Література: П-3 с.57 – 62 Заняття № 6 Лекція №6 Тема 2.4. : Культура Давнього Ізраїлю. 11.Біблія як унікальне джерело інформації. 2.Іудейське образотворче мистецтво. 3.Єврейська література – драма.	Заняття №7 Семінарське заняття №1 Тема: Культура Стародавнього Сходу та Азії 1.Культура стародавніх цивілізацій: архітектура, мистецтво, релігія. 2.Особливості культури стародавнього Китаю: література, мистецтво, архітектура. 3. Характеристика культури Давнього Ізраїлю Заняття № 9 Семінарське заняття № 2 Тема : Культура Античності. 1. Характеристика давньогрецької освіти, міфології та науки. 2.Особливості розвитку літератури та архітектури. 3. Традиції та спадкоємність культури Стародавнього Риму. 4.Мистецтво Стародавнього Риму: система виховання, література та архітектура. 5. Зародження християнства та його вплив на розвиток культури. Література: П-3 с. 93 – 121; П-4 с.123 – 149 Заняття № 13 Семінарське заняття № 4 Тема : Культура Нового часу і Просвітництва. 1.Характеристика Нового часу і Просвітництва, його особливості в літературі . Драматургія Ж.Расіна і Ж.Мольєра.

Література: П-5 с.93 – 102 Заняття № 8 Лекція №7 Тема 3.1 Культура Античності. Культура Стародавньої Греції. 1.Історико – культурний феномен античності. 2.Етапи розвитку давньогрецької культури. 3.Доісторична Греція і класична Еллада. Література: П-5 с.108 – 1117 Заняття № 10 Лекція № 8(2 год.) Тема 4.1. Культура Середньовіччя. Культура Візантії. 1.Поняття "середні віки" 2.Християнство і культурний процес. 3.Середньовічна культура Західної Європи. 4. Розвиток освіти й науки. Середньовічні університети 5.Романський стиль та готика, їх особливості. Література:П-3 с. 125 – 151 Заняття № 12 Лекція №9 Тема 5.1.Культура епохи Відродження та Просвітництва. 1.Поняття Відродження. 2.Особливості культури епохи Відродження. Народження гуманізму. Наукові відкриття епохи. 3.Утопічний соціалізм та розвиток літератури. 4.Ренесансне мистецтво. Література:П-4 с.198 -236 Заняття № 14 Лекція № 10 Тема 6.1. Європейська культура XIX – XX ст. 1.Культура періоду розвитку вільної конкуренції. 2.Романтизм: причини появи та особливості у художній культурі. 3.Критичний реалізм: його особливості. Імпресіонізм та натуралізм. Література: П-3 с. 303 - 326	2.Класицизм у живописі, скульптурі, архітектурі. 3. Особливості стилю бароко в літературі, архітектурі та інших видах мистецтва. 4.Просвітницький реалізм. Рококо. Література: П-3 с. 255 – 272 Заняття №15 Семінарське заняття № 5 Тема: Особливості культур и Європи ХХ ст. 1.Загальна характеристика культури Європи: музика, освіта, кіно, наука. 2.Основні напрямки європейського мистецтва. 3.Розвиток архітектури Європи в ХХ ст.. Література: П-3 с. 303 – 381.

Розділ III. Основні етапи розвитку культури України.

Заняття № 16 Лекція № 11 Тема 7.1. Культура Київської Русі. 1.Культура Київської Русі – видатне явище світової середньовічної культури. Язичницька культура. 2.Запровадження християнства, його вплив на розвиток культури Київської Русі. Література: П -1 с. 24 – 51 Заняття № 18 Лекція № 12 Тема 8.1. Українська культура XIV – XVII ст. 1. Україна наприкінці XIV – у першій половині XV століття. 2.Братства і розвиток культури. Острозька академія. Розвиток друкарства. 3. Внесок Києво-Могилянської академії у розвиток освіти України.	Заняття № 17 Семінарське заняття №6 Тема : Культура Київської Русі. 1.Володимир Великий, Ярослав Мудрий та митрополит Іларіон і культурний розвиток Русі. 2. Книжна справа. Література. 3. Архітектура Київської Русі. Література: П-1 с. 24 – 51; П-3 с.151 - 174 Заняття № 20 Семінарське заняття № 7 Тема: Культура України XIV-XVIIIст. 1.Загальна характеристика розвитку української культури XIV – у першій половині XVII століття.

4. Шкільний театр. Народні думи і пісні. Козацькі літописи 5. Петро Конашевич-Сагайдачний - видатний діяч України. 6.Характерні особливості архітектури, образотворчого мистецтва. "Українське бароко". Література: П-1 с.80 – 109; П-3 с. 202 - 239 Заняття № 19 Лекція №13 Тема 8.2. Українська культура XVIII століття. 1. Умови розвитку української культури XVIII століття. 2.Поява книгодрукування на українських землях. 3. Характерні риси розвитку літератури 4.Видатні діячі культури Феофан Прокопович, Григорій Сковорода. Література: П-1 с.110 – 119 Заняття № 21 Лекція № 14 Тема 9.1. Українська культура першої половини XIX ст. 1.Українське національно-культурне відродження початку XIX ст. 2.Національно-культурні організації "Руська трійця", Кирило-Мефодіївське товариство. 3.Освіта і наука в Україні. 4.Розвиток живопису, графіки і музики. Творчість Т.Г.Шевченка В.А. Тропініна. Література: П-1 с.110 – 141 Заняття №22, 23 Лекція №15, 16 Тема 10.1. Українська культура XX століття. 1.Відродження української культури у 20-ті роки. Українська культура у 30-ті роки. 2.Культура України у роки війни та повоєнний час. 3.Українська культура другої половини ХХ ст. Досягнення у музиці, образотворчому мистецтві, кіномистецтві 60-80 рр. 4.Культура в часи перебудови та становлення незалежної України Література: П-1 с. 172 – 205; П-3 с. 381 – 409	2. Особливість розвитку козацької культури і українського бароко. 3. Культурно – мистецький процес в Україні у XVIII ст.: розвиток освіти, науки, архітектури і образотворчого мистецтва. 4. Видатні діячі української культури XIV-XVIII ст. Література: П-1 с.110 – 119 Заняття № 24 Семінарське заняття № 8 Тема: Національна культура в сучасній Україні. 1.Українська культура на початку ХХІ ст. 2. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси. 3. Національний характер, свідомість і самосвідомість як феномен культури. 4. Культура української діаспори. Література: П-1 с. 172 – 205; П-3 с. 381 – 409

5. Політика ВСП «ВТЕФК КНТЕУ» та очікування

Дотримання умов добросердісті	Дотримання Положення про академічну добросердість ВТЕК КНТЕУ Доступні за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВТЕК КНТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya Оцінювання знань відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів ВТЕК КНТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya

7. Рекомендована література

Основні :

- 1.Бокань В.А. Історія культури України: Навч. посібн. – К.: МАУП, 2007 – 250 с.
- 2.Греченко В.А, Чорний І.В. Світова та українська культура: довідник для школярів та студентів / В.А. Греченко, І.В. Чорний – К.: Літера ЛТД, 2009. - 414с.
- 3.Лекції з історії світової та вітчизняної культури / За ред А.Яртися – Львів: Світ, - 2005. -567 с.; – К.Центр учебової літератури, 2009. – 392с.

Додаткові:

- 4.Культурологія/(Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Кондратюк А.Ю.) за ред. Т.Б.Гриценко. – 2-ге вид. . - К.: Центр учебової літератури, 2009. - 392 с.
5. Культурологія: теорія та історія культури: Навч. посібник / За ред. І.І.Тюременко- К.: Центр учебової літ-ри, 2012. - 367 с.
- 6.Основи культурології: Навч. Посіб. / За ред. Л.О. Сандюк та Н.В. Шубелки. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 400с.

Інтернет – ресурси:

- 1.Культурологія. - Режим доступу: <http://kulturolog.org.ua/>
- 2.Підручники з культурології. - Режим доступу: <http://studme.com.ua/>
- 3.Українська культурологія в Східно-Західних контекстах. – Режим доступу: <http://krytyka.com/>